

Organisasjon for Norske Fagskolestudenter

Deres ref: 21/3640-

Vår ref: 2117-02

Dato: 02.10.2021

Høringsvar – Forslag til endringer i universitets- og høyskoleloven, fagskoleloven og opplæringsloven

Organisasjon for Norske Fagskolestudenter (ONF) takker for muligheten til å komme med høringssvar til Forslag til endringer i universitets- og høyskoleloven, fagskoleloven og opplæringsloven.

ONF støtter forslagene til endringer i universitets- og høyskoleloven som skal styrke studentenes rettigheter. Departementet foreslår å lovfeste en generell rett til permisjon fra studiet, presisering av institusjonenes plikt til tilrettelegging og lovfeste institusjonenes plikt til faglig oppfølging. I tillegg foreslår departementet å dele læringsmiljøbestemmelsen inn i flere bestemmelser slik at den blir enklere å lese, og det foreslås og to alternative løsninger for organiseringen av institusjonenes klagenemnd.

Høringsforslaget inneholder også forslag til endringer i universitets- og høyskoleloven, fagskoleloven og opplæringsloven, slik at ordningene som i dag ligger i NOKUT for generell godkjenning av utenlandsk høyere utdanning og utenlandsk fagskoleutdanning, samt godkjenning av utenlandsk fag- og yrkesopplæring, skal overføres til det nye Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse. Hensikten er å rendyrke NOKUTs rolle som et tilsyns-, akkrediterings- og kvalitetssikringsorgan. Oppgaver som ikke er direkte tilknyttet tilsyns- og akkrediteringsoppgavene, overføres til direktoratet.

ONF har noen kommentarer til disse endringene. NOKUT spiller en svært viktig rolle i arbeidet med å utvikle fagskolene og høyere yrkesfaglig utdanning. NOKUT behandler hvert år svært mange søknader om akkreditering av fagskoletilbud, og i tillegg søknader fra fagskolene om fagområdegodkjenning. Dette arbeidet er avgjørende for utviklingen av kvaliteten på fagskoleutdanningen, og sikrer at fagskolene raskt kan tilby en kompetanse som er etterspurt i arbeidslivet.

NOKUT sin oppgave som akkrediteringsorganet for all høyere yrkesfaglig utdanning, sammen med ansvaret for å godkjenne utenlandsk utdanning er med på å sikre vurderinger av høy kvalitet, og ikke minst likebehandling ihht det samme lovverket. Det er også NOKUT som forvalter lov om høyere yrkesfaglig utdanning i dag, og det å splitte opp dette ansvaret vil ikke tjene formålet etter ONFs oppfatning.

I fremtiden skal NOKUT også håndtere søknader om institusjonsakkreditering. Dette kommer frem i innsatsområde 2 i regjeringens strategi for høyere yrkesfaglig utdanning (lag frem 02.07.2021). Hensikten er at fagskolene skal kunne opparbeide enda større grad av selvbestemmelse over utvikling og endring av studietilbudene, og bedre og raskere å respondere på kompetansebehov i arbeidslivet med studier av høy relevans og kvalitet. Men for å få dette til er NOKUT avhengig av at regjeringen gir NOKUT dette som et spesifikt oppdrag, og NOKUT må også få økonomiske rammer til å gjennomføre en slik utvidet akkreditering.

ONF merker seg også at strategien har et innsatsområde (4) som går ut på at høyere kompetansekrav i arbeidslivet skal møtes med studietilbud på høyere nivå. Heller ikke dette området er omtalt i endringene i loven og i oppgavene til NOKUT. For ONF er det helt avgjørende at NOKUT får et tydelig oppdrag her, for å videreføre de anbefalinger som er gitt av Technopolis om å løfte enkelte fagskoleutdanninger opp på et høyere nivå i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR).

Dette sammenfaller med en tydelig økt interesse for høyere yrkesfaglig utdanning, som igjen har ført til kraftig vekst i antall søknader om akkreditering hos NOKUT – en vekst på hele 40% fra 2019 til 2020. Det er derfor viktig at NOKUT gis rammer som gjør det mulig å levere godt på de oppgavene som de er pålagt å gjøre i fremtiden.

Overordnet er det viktig for utviklingen av høyere yrkesfaglig utdanning at NOKUT ikke reduseres til et rent kontrollorgan, men også kan fortsette som en aktiv og medspillende kvalitetsutvikler. Dette fordrer at NOKUT fortsatt må ha ressurser til å utøve oppgaver utover ren kontrollvirksomhet. I denne sammenheng vil også et godt samarbeid med HK-dir være av stor betydning.

ONF er bekymret for at endringene i fagskoleloven ikke fanger opp behovet for å tydeliggjøre oppdraget til NOKUT om institusjonsakkreditering og innplassering i NKR. I tillegg vil mindre ressurser føre til at det tar lenger tid å behandle søknader fra fagskoler som vil opprette nye studietilbud og få de godkjent. På sikt vil dette svekke NOKUTs oppgave med raskt å akkreditere fagskoleutdanning, og ONF frykter at dette vil reversere den gode utviklingen til høyere yrkesfaglig utdanning i Norge.

Forslagene til å lovfeste en generell rett til permisjon fra studiet, presisering av institusjonenes plikt til tilrettelegging og lovfeste institusjonenes plikt til faglig oppfølging er veldig viktige rettigheter og presiseringer som vil ha en positiv effekt på studiehverdagen til studentene. ONF mener det er viktig at fagskolestudenter og studenter ved andre høyere utdanningsinstitusjoner har likeverdige rettigheter. Når det sees på studenters rettigheter syntes vi det er naturlig å se både på Lov om universiteter og høyskoler (Universitets- og høyskoleloven) og Lov om høyere yrkesfaglig utdanning (Fagskoleloven). På den måten sikrer departementet likeverdig rettigheter for studentgruppene.

Kapittel 6. Universell utforming

ONF støtter departementets endring i ordlyden i universitets- og høyskoleloven § 4-3, og henvisning til likestillings- og diskrimineringsloven § 17 i universitets- og høyskoleloven. Fagskoleloven mangler i dag henvisning til likestillings- og diskrimineringsloven § 17, og bør få en tilsvarende formulering som universitets- og høyskoleloven. For å sikre likeverdige rettigheter for studenter uavhengig av type høyere utdanningsinstitusjon er det behov for å gjøre endringer i Fagskolelovens §15, tilsvarende de endringer som er gjort i universitets- og høyskoleloven § 4-3.

Kapittel 7. Individuell tilrettelegging ved funksjonsnedsettelse og midlertidige utfordringer av en vesentlig karakter (særskilte behov), og kapittel 8. Tilrettelegging ved graviditet og fødsel.

ONF mener de foreslåtte endringene omtalt i kapittel 7 og 8 gjør lovverket enklere å navigere. Derfor bør det gjøres tilsvarende endringer i fagskoleloven. Tilsvarende begrunnelser som departementet bruker for å gjøre endringene i universitets- og høyskoleloven gjelder også for fagskolestudenter.

Kapittel 9. Permisjon

Permisjon for gravide og etter fødsel er godt innarbeidet, men andre former for permisjon er opp til institusjonen og utledes av universitets- og høyskoleloven §4-3 femte ledd eller fagskoleloven §15 5 femte avsnitt.

ONF mener endringene som foreslås gjør det lettere å navigere lovverket og gjør viktige presiseringer. Jeg mener det er viktig å få disse inn i fagskoleloven.

Formuleringene er skrevet for universitets- og høyskoleloven (se forslag til ny § 4-3 c). Enkelte endringer må gjøres i formuleringene for å gi fagskolestudenter likeverdig rettigheter. F.eks. må tredje ledd lyde "(...) fortsatt studierett ved fagskolen, (...)". Fjerde ledd må også endres slik at fagskolestudenter får tilsvarende rettigheter. De øvrige leddene bør kopieres.

Kapittel 11. Institusjonens læringsmiljøutvalg

ONF støtter departementets forslag om at institusjonene skal ha et læringsmiljøutvalg, og at de ved behov kan opprette flere underutvalg. Det bør utredes om læringsmiljøutvalg kan være en hensiktsmessig måte å både bidra til at bestemmelser i fagskolelovens § 15 følges opp, og at studentene sikres medvirkning i prosessene som berører læringsmiljø.

Organisasjon for Norske Fagskolestudenter

Kapittel 12. Omstrukturering av lovens bestemmelse om læringsmiljø i § 4-3

ONF støtter departementets forslag til opprydding og inndeling av §4-3. Det er behov for en tilsvarende omstrukturering og oppdeling i fagskoleloven, slik at fagskolestudentenes rettigheter kommer tydelig frem.

ONF anser alle endringer vi foreslår kan gjøres uten en ny høringsrunde, med unntak av opprettelsen av læringsmiljøutvalg ved fagskolen.

Med vennlig hilsen

Organisasjon for Norske Fagskolestudenter

Henning Skau
Leder

Thea Tuset
Nestleder